

Raision kaupungin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Kaupunginhallitus 22.01.2024 § 26
1653/00.04.00/2023

Valmistelija: vs. yritys- ja työllisyyspalveluiden johtaja Outi Niemi,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Keskeiset muutokset

Kunnan näkökulmasta esityksen merkittävimmät muutokset koskevat palkkatukityön vaikutusta työssäoloehdon kertymiseen sekä kunnan työllistämisvelvoitetta.

Jatkossa palkkatukityö ei enää kerryttäisi työssäoloehdotta, poikkeuksena osatyökykyiset, joilla pitempiaikainen tuella työllistäminen kerryttäisi osittain työssäoloehdotta.

Kunnan työllistämisvelvoite eli velvollisuus järjestää palkkatukityötä ja työvoimaviranomaisen velvollisuus järjestää työllistymistä edistävää palvelua tietyn iän saavuttaneille työttömille työnhakijoille poistuisi kokonaan. Samalla myös mahdollisuus täyttää työssäoloehdotta velvoitetyöllä tai työllistämistä edistävillä palveluilla poistuu.

Lakiesityksessä on lisäksi mm. heikennyksiä työttömyysetuuksiin, kun ansiopäivärahaa porrastetaan työttömyyden keston osalta nykyistä voimakkaammin ja täyden ansiopäivärahan kesto lyhenisi 40 päivään. Lisäksi päivärahan taso määriteltäisiin uudelleen aina työssäoloehdon täyttyessä riippumatta iästä tai osa-aikaisesta työllistymisestä.

Lakimuutokset esitetään tulemaan voimaan 2.9.2024.

Lausuntopyyntö:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=4a053b5f-2c56-4276-9d9e-5d2abab8c2a5>

Hallituksen esitys:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/DownloadProposalAttachment?proposalId=4a053b5f-2c56-4276-9d9e-5d2abab8c2a5&attachmentId=21594>

Raision kaupungin lausunto

Lausuttavaa ansiopäivärahan määrän alentamista koskevasta ehdotuksesta?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa palkkatuetta työtä ja työssäoloehdotta koskevasta ehdotuksesta?

Työnhakija-asiakkaan näkökulmasta palkkatuen muutokset ovat selkeä heikennys nykyiseen. Palkkatuen käytön uudelleen kohdentaminen kuitenkin on joka tapauksessa tarpeen työllisyyspalvelujen siirtyessä

kunnille. Mikäli lakimuutoksen myötä palkkatuki kohdentuu julkisen sektorin määräaikaisten palkkatukityösuhteiden sijaan enemmän yksityiselle sektorille yrityksiin pysyvämpiin työsuhteisiin, uudistuksesta voidaan saada myös hyötyä kaikille osapuolille. Vaikutusten arviointi on kuitenkin haastavaa muutosten moninaisuuden vuoksi.

On kannatettava poikkeus, että osatyökykyisten osalta kuitenkin työssäoloehto täytyisi myös palkkatuetussa työssä silloin, kun henkilön työllistyminen palkkatuella on pidempikestoista kuin 10 kk.

Lausuttavaa työllistämismääräysten ja siihen liittyvän sääntelyn kumoamisesta?

Ikäämpien työnhakijoilla työllistämismääräysten poistuminen johtaa väistämättä työttömyysetuuden määrän pienenemiseen, jos työttömyys kaikista huolimatta pitkittyy. Kuitenkin nykyisen kaltainen työllistämismääräys olisi ristiriidassa TE-palvelu-uudistuksen kanssa, sillä kunnat myöntäisivät veloitetyön osalta palkkatukea itselleen. Toisaalta työssäoloehdon täytyminen ei poista kunnan maksuosuutta enää 1.1.2025 alkaen pitemmäksi aikaa kuten nykymallissa. Vaikka uudistus poistaa ikäämpien työnhakijoiden mahdollisuuden työllistyä tilapäisesti kunnille, työllistämismääräysten vaikuttavuus pysyvän työllistymisen kannalta on ilmeisesti ollut melko vähäinen. Uudistus saattaa siten jonkin verran myös edistää työllistymistä ennen työttömyyden pitkittymistä toisaalta työnhakijan motivaation kautta ja myös mikäli kunnat tarjoavat jatkossa täysipainoisesti työvoimapalveluja myös ikäämmille työnhakijoille.

Lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevasta ehdotuksesta?

On ehdottoman tärkeää ja kannatettavaa, että palkkatuettu työ edelleen huomioidaan työssäoloelvoitetta täyttävänä toimintana.

Lausuttavaa ehdotuksesta, joka koskee luopumista eräistä työssäoloehdoista ja ansiopäivärahan määrä koskevista ikäsidonnaisista poikkeuksista?

Nämä muutokset ovat linjassa muun esityksen kanssa ja siten tarkoituksenmukaisia.

Lausuttavaa vaikutuksista kotitalouksiin?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa esityksen taloudellisista vaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Esityksellä on vaikutusta kuntien maksuosuuteen työttömyysetuuksista, mutta jatkossa vaikutus on nykyistä vähäisempi, kun kunnat maksavat osuuden myös muista etuuslajeista kuin työmarkkinatuesta. Kokonaisvaikutusten arviointi on muutosten moninaisuuden vuoksi hyvin haastavaa.

Lausuttavaa vaikutuksista toimeenpanijoihin (ml. vaikutukset työttömyysetuuden maksajiin ja julkisen työvoimapalvelun järjestäjäin)?

Kuntien osalta vaikutukset ovat kahtalaisia: Toisaalta kuntien veloitteet vähenevät, mutta toisaalta lakimuutoksilla on vaikutuksia kuntatalouteen.

Näiden arviointi on hankalaa, paljon riippuu siitä, voidaanko uudistuksen vaikutuksia kompensoida työllisyyden parantumisen kautta.

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset yrityksiin ja muihin työnantajiin)?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

Ei lausuttavaa

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Ei lausuttavaa

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa lausuntopyyntöön esittelytekstin mukaisen Raison lausunnon.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.